

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

KONSERVASYON UYGULAMALARI

Kitap Şifahanesi ve Arşiv Dairesi Başkanlığı

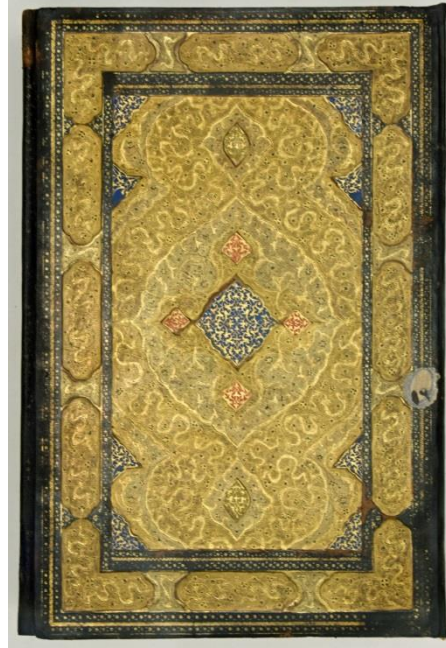
Beyazıt Yazma Eser Kütüphanesi

Umûmî Koleksiyonu - 16

Kur'ân-ı Kerîm

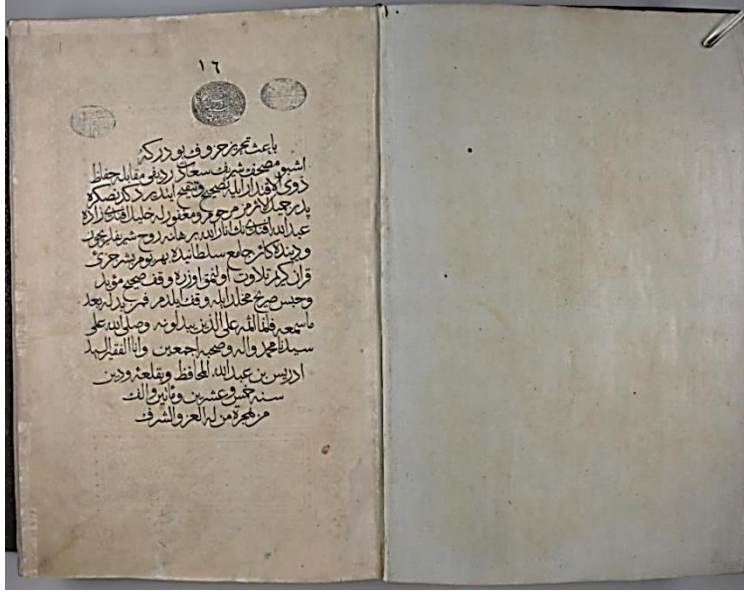
Özlem SAMUR ALTUNKAYA
2019

ESER HAKKINDA

Eser bir Kur'ân-ı Kerîm nüshasıdır. 1+395+1 varaktan oluşmaktadır. Nesih ve muhakkak hatlarıyla yazılmış nüshanın hattatı Abdulkâdir el-Huseynî (ö. 903)'dir.

MÜHÜR ve DİĞER KAYITLAR

1a

391a

395a

Eser tam nüshadır. 1a ve 391a sayfalarında Vidin Kalesi muhafızı Seyyid İdris bin Abdullah'a ait mühür bulunmaktadır. Eserin 1a sayfasındaki mührün altındaki yazıda «Vidin Kalesi muhafızı Seyyid İdris bin Abdullah tarafından babası Halil Efendi-zâde Abdullah Efendi'nin ruhu için her gün beşer cüz okunmak üzere Vidin'de kâin Câmî-i Sultani'ye vakfedilmiştir (1225)» ifadesi bulunmaktadır. Nüshanın 395a sayfasındaki tefe'ülnâmenin (falnâme) son satırında «el-müşerref bi-kitâbetihi Abdülkadir el-Hüseynî» şeklinde hattatın adına yer verilmiştir.

Eserin cildi orijinal olup ön kapak 42,9x27,5x0,5 cm, arka kapak ise 42,9x27,4x0,5 cm ebatlarındadır. Cilt mülemma tekniği ile hazırlanmıştır. Ön, arka kapak ve mıklep tezyinatı aynıdır. Kapakların dış kısmının ortası şemse, salbek, köşebent formundadır. Orta kısmın kenarları kartuşlarla çevrilidir. Şemse, salbek ve köşebentlerin içinde katı' tekniğiyle oluşturulmuş formlar vardır. Bu formların dışında kalan kısımlar bitkisel motiflerle ve bulut motifleriyle bezenmiştir. Cilt sıvama altın tekniğiyle altınlanmıştır. Şemsenin içinde kareye yakın küçük bir şemse daha vardır ve bu şemse katı' tekniğiyle bezenmiştir. Zemin mavi kâğıt olup üstteki katı'lı kısım altın rûmîlidir. Bu şemsenin dört köşesinde yer alan salbeklerin zemini turuncu, bezemesi altın rûmî olup katı'dır. Köşebentlerin içinde köşebent formuna uygun küçük köşebentler vardır. Bunlar da altın katı' olup zemini mavi kâğıttır. Salbeklerin içinde ise katı'lı kısım ovaldir. Orta kısım iki renk altındır. Kartuşlarda da iki renk altın mevcuttur. Kartuşlar sarı altın, kartuş aralarının zemini yeşil altındır. Kapak üzerinde bitkisel motifler, bulut motifleri ve iki sıra zencerek bulunmaktadır. İlk sıra zencerek orta kısmı çevrelemekte, ikinci kısım ise kartuşların dışında olup kapağı çevrelemektedir. Sertapta ise beş kartuş vardır. Orta kartuş dikdörtgen olup içinde Vâkıâ Sûresi 79. ayet yazılıdır. Kartuşların etrafı kapaklardaki bordür gibi altın çiçeklidir.

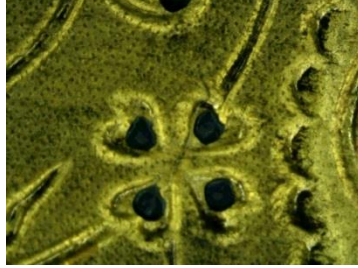
Kapakların iç kısmında ise; orta kısım şemse, salbek, köşebent formunda olup; bu kısım iki sıra kartuşla çevrilidir. Şemse, salbek ve köşebentler ile ikinci sıra kartuşlar katı'dır. Birinci sıradaki kartuşlar sıvama altın olup; bitkisel motiflerle bezenmiştir. Kartuşların içindeki çiçeklerde ve yapraklarda mavi, kırmızı ve yeşil renkler kullanılmıştır. Orta panelde şemse, salbek ve köşebent dışında kalan kısım baskı tekniğiyle bezenmiş olup sıvama altındır. Bu zemin üzerindeki çiçek ve yaprak motifleri ise mavi, kırmızı ve yeşil renktedir. Katı'ların zemini kâğıt olup altı renktir. Bunlar siyah, turuncu, açık mavi, koyu mavi, yeşil ve somondur. Kapak üzerinde üç sıra bordür (cetvel) bulunmaktadır; birinci bordür orta paneli çevrelemekte, ikinci bordür birinci sıra kartuşu çevrelemekte, üçüncü ve en dıştaki bordür ise ikinci sıra kartuşu çevrelemektedir. Arka kapağın iç ve dış kısımları ile mıklep iç ve dış kısımları ön kapak gibidir. Sertap içi kartuşlu olup kartuşlar katı'lıdır ve iki kartuşun katı'sı kayıptır.

CİLT

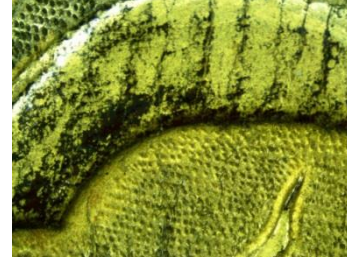

Eserin cildinde koyu kahverengi deri kullanılmıştır. Yazmanın etek ve baş şirazeleri mevcuttur. Baş şiraze ortadan ikiye ayrılmış durumdadır. Şirazede somon ve krem renklerde ibrişim kullanılmıştır ve balık sırtı motifi uygulanmıştır.

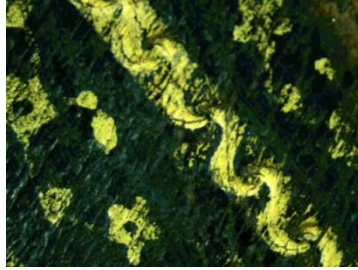
CİLT SÜSLEME ve YAPIM TEKNİĞİ

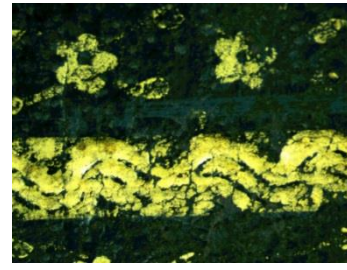
Ön kapak dışı kalıp

Arka kapak dışı kartuş kalıp

Ön kapak iç zencerek

Arka kapak dış zencerek

Mikroskop altında yapılan incelemeler neticesinde, cilt üzerindeki bezemelerin kalıp basılarak oluşturulmuş olduğu anlaşılmıştır. Zencerekler de zencerek çivisiyle tek tek vurularak yapılmıştır.

CİLT SÜSLEME ve YAPIM TEKNİĞİ

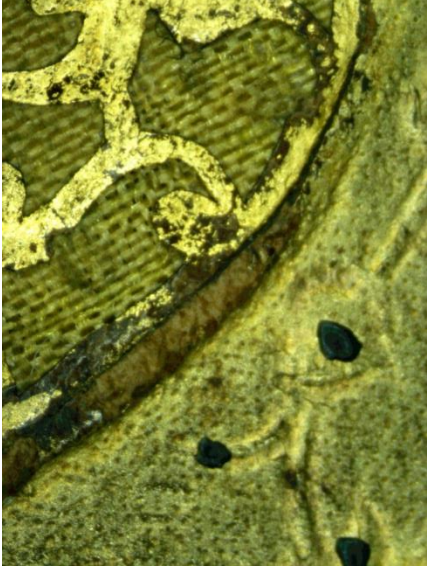
Murakkadaki kesik

Ön kapak şemse içi katı'

Kapakların dışı ve mıklep dışında bulunan şemse, köşebent ve salbeklerin ortasındaki katı'lı kısımlar mikroskop altında incelendiğinde; katı' gelecek kısımların kapaktan oyularak çıkarıldığı ve yerine katı'ların yapıştırıldığı görülmüştür. Kapak içi ve mıklep içi katı' süslemeler incelendiğinde ise, şemse ve köşebentlerde mavi ve siyah kâğıtların zemin kâğıdı olduğu, diğer renkli kâğıtların ise zemin kâğıdına yapıştırıldığı tespit edilmiştir.

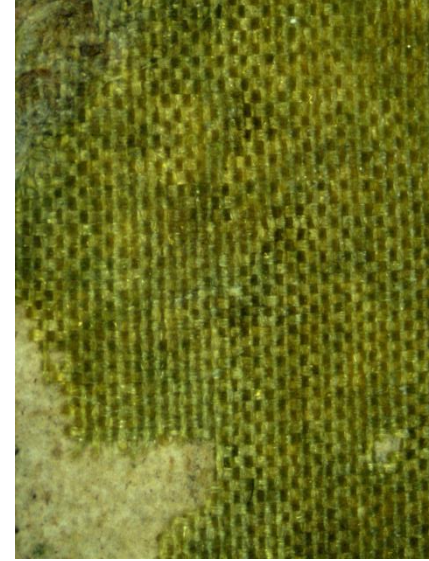
CİLT SÜSLEME ve YAPIM TEKNİĞİ

Ön kapak baş salbek, kumaş

Ön kapak etek salbek, kumaş

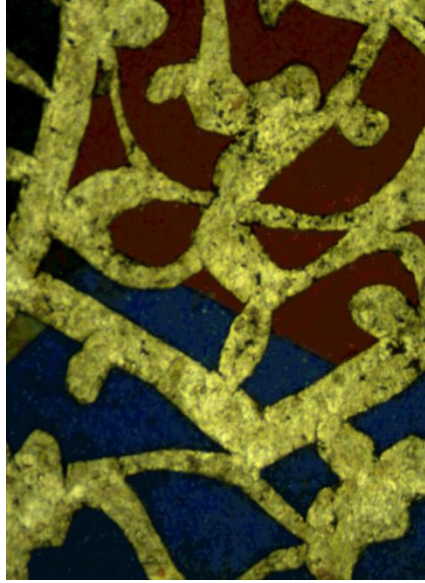
Arka kapak etek salbek, kumaş

Ön ve arka kapakların dışında bulunan etek ve baş salbekler mikroskop altında incelendiğinde katı' zemininde kumaş kullanıldığı görülmüştür. Zemini oluşturan kumaş ve üzerinde deri ile oluşturulan katı' lı kısımlarda altın kullanılmıştır.

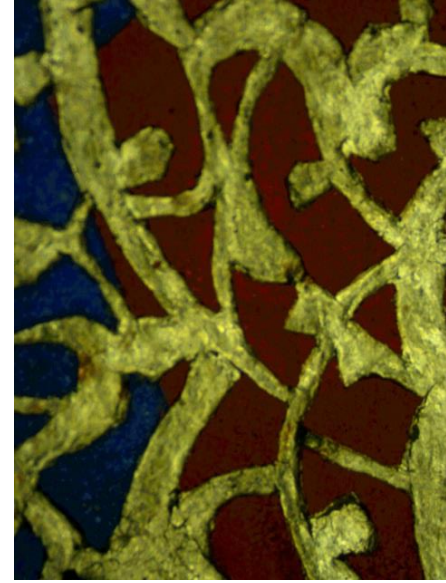
CİLT SÜSLEME ve YAPIM TEKNİĞİ

Kapak içi deri katı' süsleme

Mavi zemin üzeri turuncu kağıt

Mavi zemin üzeri turuncu kağıt

Kapak içi ve mıklep içi katı' süslemeler incelendiğinde ise, şemse ve köşebentlerde mavi ve siyah kâğıtların zemin kâğıdı olduğu, diğer renkli kâğıtların ise zemin kâğıdına yapıştırıldığı tespit edilmiştir.

METİN

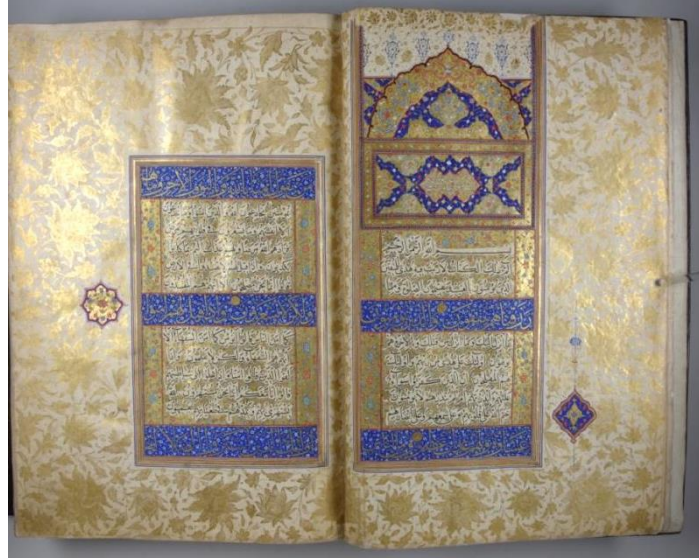

Eserde bir önde bir de arkada olmak üzere iki yan kâğıt bulunmaktadır. Bu yan kâğıtlar iki varağın yapıştırılmasıyla oluşmuştur. Ön yan kâğıdın a yüzü sarı olup b yüzü ise krem rengidir. Arka yan kâğıdın ise b yüzü sarı a yüzü krem rengidir. Sarı olan yüzler simefşanlıdır. Yan kâğıtlar Avrupa kâğıdıdır.

METİN

1b - 2a

3b - 4a

Eserde metin kısmında kullanılan tüm kâğıtlar Doğu kâğıdıdır. Baştan dört sayfa (1b,2a,2b,3a,) sondan da altı sayfa (392b,393a,393b,394a,394b,395a) dışındaki sayfalar on iki ile on üç satır düzeninde değişmektedir. Eserin tamamı 47 formadan oluşmaktadır. Bu formalardan 45'i düzenli olmakla beraber bir tanesi önde bir tanesi arkada olmak üzere iki forma düzensizdir. Metin kısmında yazılarda, kırmızı, siyah, mavi ve beyaz mürekkep ile altın kullanılmıştır.

METİN SÜSLEMESİ

Eserde tamamı süslemeli sayfalar dışındaki diğer sayfaların nesih hatlı olan kısımlarında yazının üzerine zerefşan yapılmıştır. Muhakkak hatla yazılmış olan yazılı kısımların zemini ise pembe serpme boyadır.

METİN SÜSLEME

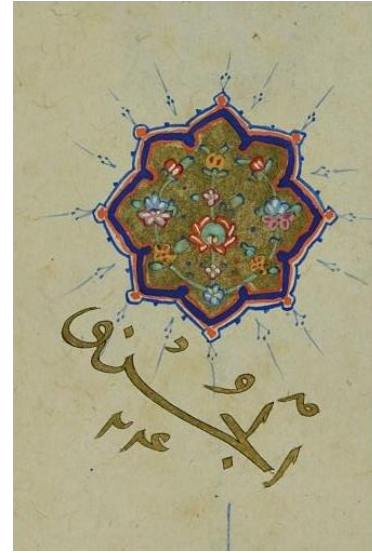
Hizip gülü

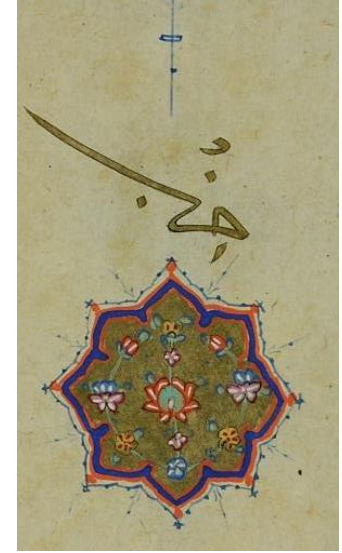
Secde gülü

Nısf gülü

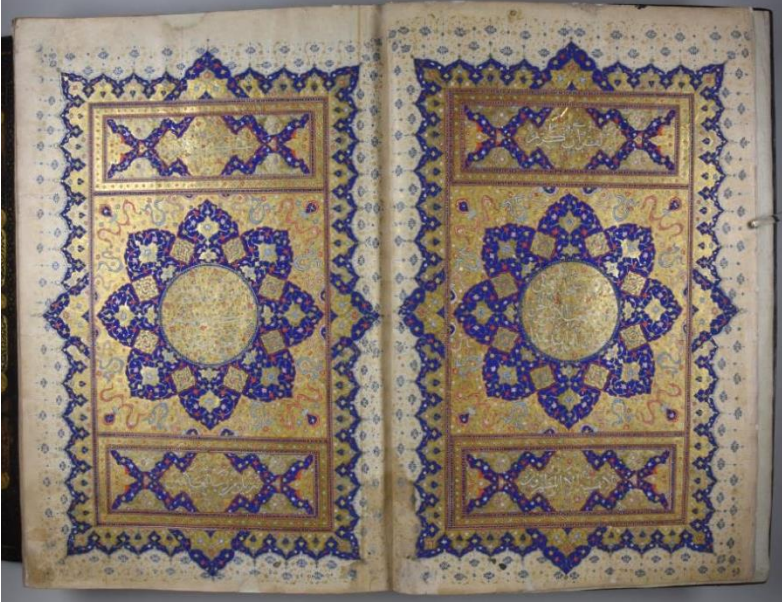
Cüz gülü

Hizip gülü

Eserin metin kısmının sayfa kenarlarında salbek ve sekizgen madalyon şeklinde iki çeşit gül bulunmaktadır. Bu bezemelerle ilgili açıklama bezemenin yanına Arapça harflerle altın kullanılarak yazılmıştır. İki şekilde çizilmiş olan bu bezemelerle dört çeşit gül belirtilmiş olup bunlar hizip gülü, secde gülü, nısf gülü ve cüz gülüdür.

METİN SÜSLEME

1b - 2a

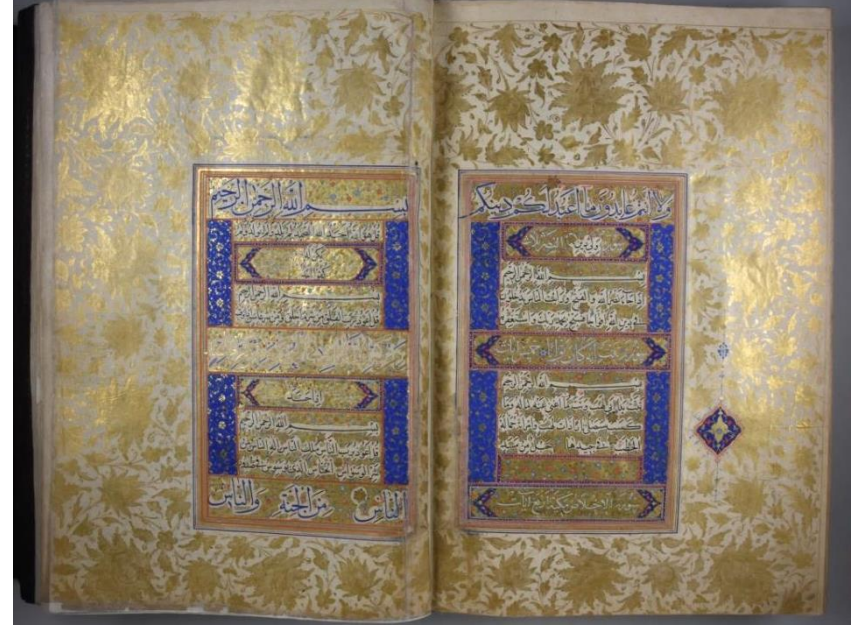
2b - 3a

Eserin 1b ve 2a sayfalarında yer alan iki madalyon içerisinde İsrâ Sûresi 88. âyet yazılıdır. (Meali: De ki: “Andolsun, insanlar ve cinler bu Kur’ân’ın bir benzerini getirmek üzere toplansalar ve birbirlerine de destek olsalar, yine onun benzerini getiremezler.”) Baş ve etek kısımlarındaki dikdörtgen paftalar içerisinde ise Vâkıâ Sûresi 77. ve 80. ayetler yazılmıştır. Kare formun ortasında madalyon olup; baş ve etek kısmındaki kartuşlarla dikdörtgen formu oluşturulmuş ve bu formun dört tarafı tığlarla bezenmiştir. Süslemenin genelinde bulut motifleri ile rûmî ve bitkisel motifler hakimdir. 2b ve 3a zahriye sayfalarında şemse formları içine beyaz mürekkep ile Fatiha Sûresi yazılmıştır. Süslemelerde koyu mavi, açık mavi, turuncu, sarı renkler ve beyaz altın kullanılmıştır.

METİN SÜSLEME

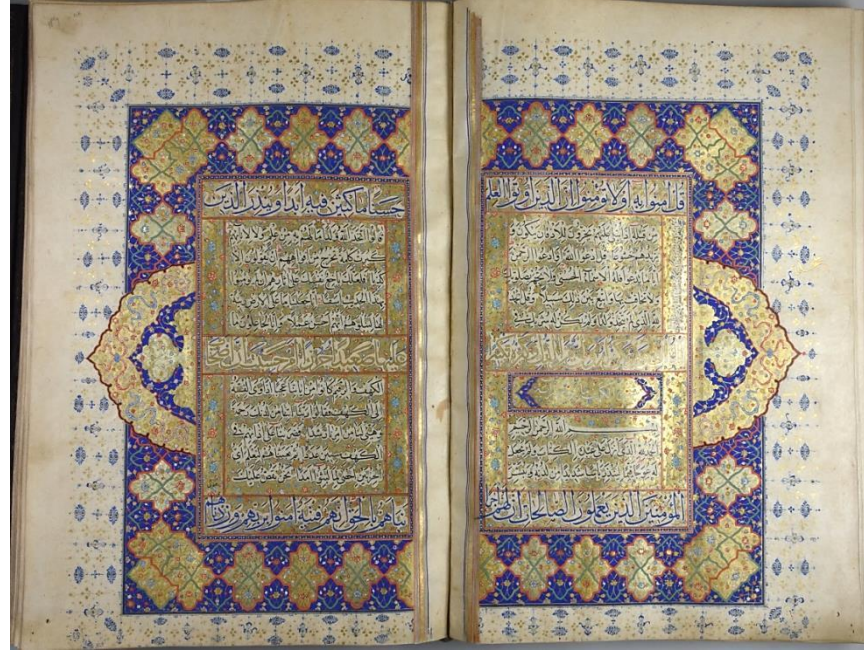
3b - 4a

391b - 392a

Eserin 3b sayfasında serlevha bulunmaktadır. Bu sayfada Bakara Sûresi başlamaktadır. 3b-4a sayfalarının tamamı bezemeli olup derkenarlar halkârdır. Kur'ân-ı Kerim'in bittiği sayfalar olan 391b ve 392a da başlangıç sayfaları gibi tamamen bezemeli ve halkârdır. Bezemelerde koyu mavi, açık mavi, turuncu ve beyaz renkler ile altın kullanılmış olup halkârların tamamı altındır.

METİN SÜSLEME

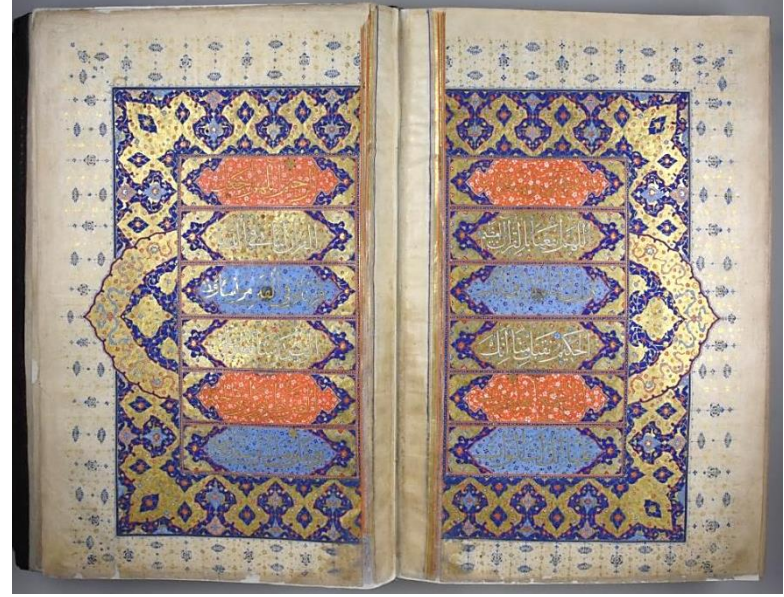

Eserde 185b ve 186a sayfaları Kur'ân-ı Kerîm'in tam ortasıdır (nisfu'l Kur'ân) ve bu nedenle tamamen tezhiplidir. 185b sayfasının yarısına kadar olan kısımda İsra Sûresi'nin 107-111. ayetleri bulunmaktadır. 185b sayfasının kalan kısmında ve 186a sayfasında Kehf Sûresi'nin 1-13. ayetleri bulunmaktadır.

METİN SÜSLEME

392b - 393a

393b - 394a

392b ve 393a sayfalarında Haşr Sûresi 21. ayeti şemseler içine ikiye bölünerek yazılmıştır. Ayet altın zemin üzerine beyaz mürekkep kullanılarak yazılmış olup çevresi ve sayfaların tamamı bezemelidir. Süslemelerde açık mavi, koyu mavi, turuncu, beyaz, pembe, açık yeşil, koyu yeşil, sarı renklerle altın kullanılmıştır. Hatim duasının karşılıklı olarak bulunduğu 393b ve 394a sayfaları bezemeli alan içerisinde renkli paftalara bölünmüştür. Bu paftalarda mavi ve turuncu renklerle altın kullanılmıştır. Paftalar içinde hatim duası beyaz mürekkep ve altın ile yazılmıştır. Buradaki süslemelerde ise açık mavi, koyu mavi, kırmızı, pembe, beyaz, sarı, bordo renklerle altın kullanılmıştır.

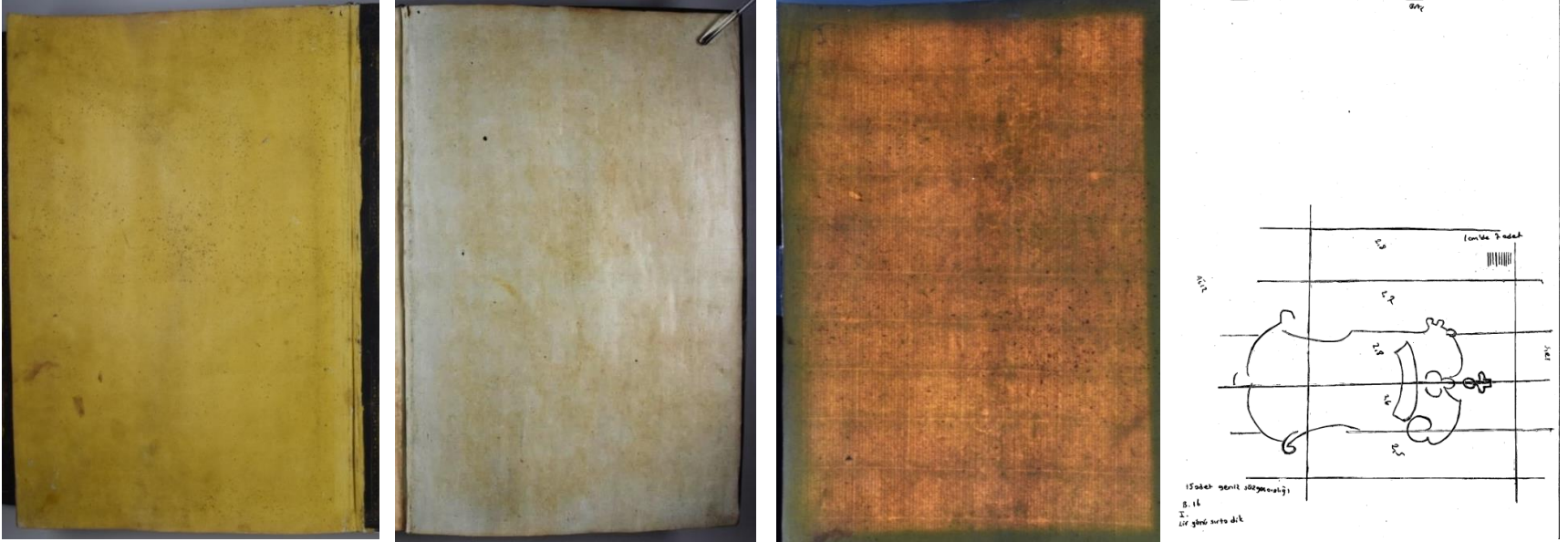
METİN SÜSLEME

394b - 395a

Eserin 394b ve 395a sayfalarında tefe'ülnâme bulunmaktadır. 394b sayfasının sonundaki büyük paftada altın zemin üzerine beyaz mürekkeple tefe'ülnâme duası yazılıdır. Tefe'ülnâme bulunduğu diğer paftalar daha küçüktür ve yazılarda beyaz mürekkep ve altın kullanılmıştır. Tefe'ülnâme'nin son sayfası olan 395a'nın son satırındaki son paftada altın zemin üzerine beyaz mürekkeple 'el-müşerref bi-kitâbetihi Abdülkadir el-Hüseyinî' şeklinde hattatın ismine yer verilmiştir. Paftalar her iki sayfada da iki sıra düzenlenmiştir ve paftaların zemininde mavi renk ile altın kullanılmıştır. Tefe'ülnâme'nin etrafı tamamen bezemelidir. Bezemelerde açık mavi, koyu mavi, açık yeşil, koyu yeşil, sarı, beyaz, siyah, pembe, kırmızı, bordo renkleri ile altın kullanılmıştır.

KÂĞIT ÖZELLİKLERİ

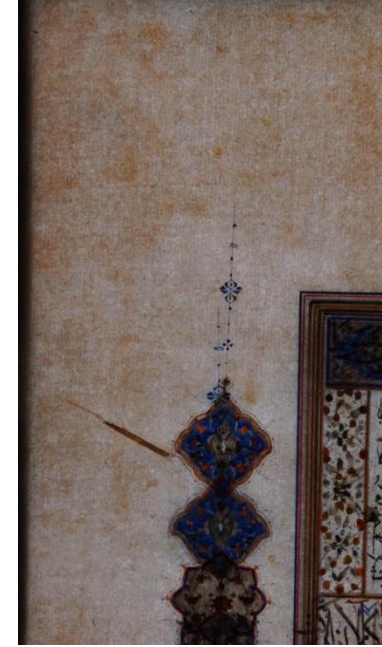
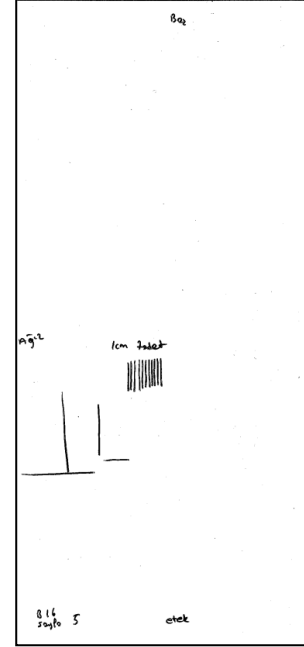
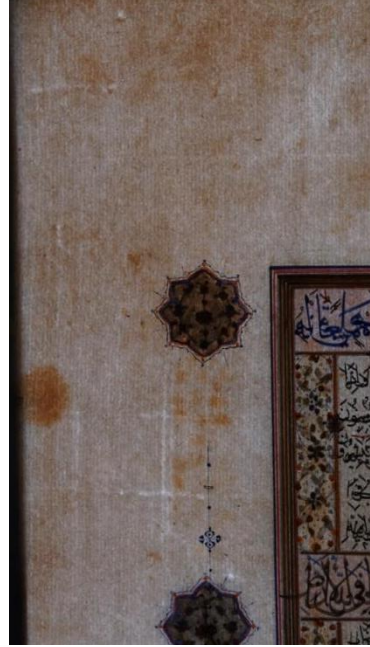
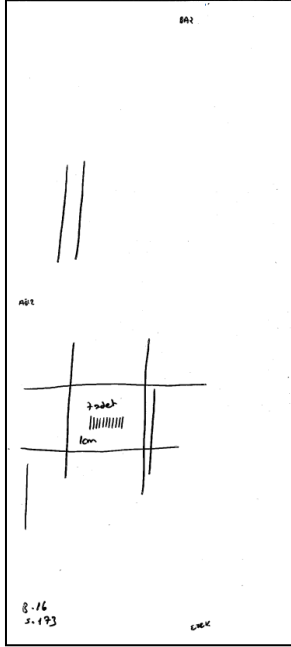
Ön yan kâğıdın la yüzü sarı renkli kâğıt iken lb yüzü krem renkli başka bir kâğıttır. Buradaki yan kâğıt bu iki kâğıdın birbirine yapıştırılmasıyla oluşturulmuştur. Işık altında bakıldığında bu iki kâğıdın geniş süzgeç aralıklarının birbirleriyle çakışarak kare oluşturduğu görülmüştür. Yan kâğıdın sarı olan a yüzündeki kâğıdın lif yönü sırta paraleldir ve tüm sayfada geniş süzgeç aralığı 10 adet sayılmıştır. Geniş süzgeç aralıkları 2,5 ile 2,8cm arasında değişmektedir. Krem rengi olan b yüzün lif yönü ise sırta diktir ve geniş süzgeç aralığı tüm sayfada 16 adet sayılmıştır. Geniş süzgeç aralıkları ise 2,8 ve 3 cm arasında değişmektedir. Sık süzgeç izlerinden ise sırta paralel olanlar ışık altında görülebilmektedir ve 1cm' de 7 adet sık süzgeç izi tespit edilmiştir. Ön yan kâğıdın kalınlığı 0,25 ve 0,43 mm arasında değişmekte olup pH'ı 5,24 ölçülmüştür. Bahsi geçen kâğıtlar aharlı olup Avrupa kâğıdıdır.

KÂĞIT ÖZELLİKLERİ

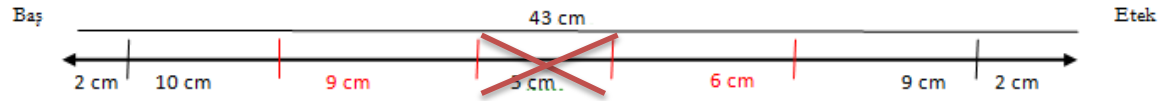
Arka yan kâğıdın la yüzü krem renkli kâğıt iken lb yüzü sarı renkli başka bir kâğıttir. Buradaki yan kâğıt da bu iki kâğıdın birbirine yapıştırılmasıyla oluşturulmuştur. Işık altında bakıldığında bu iki kâğıdın geniş süzgeç aralıklarının birbirleriyle çakışarak yine kare oluşturduğu görülmüştür. Yan kâğıdın sarı olan b yüzünde ki kâğıdın lif yönü sırtı paraleldir ve tüm sayfada geniş süzgeç aralığı 10 adet sayılmıştır. Geniş süzgeç aralıkları 2,7 ile 2,9 cm arasında değişmektedir. Krem rengi olan a yüzün lif yönü ise sırtı diktir ve geniş süzgeç aralığı tüm sayfada 16 adet sayılmıştır. Geniş süzgeç aralıkları 2,5 ve 3,6 cm arasında değişmektedir. Sık süzgeç izlerinden ise sırtı paralel olanlar ışık altında görülebilmıştır ve 1cm'de 9 adet tespit edilmiştir. Arka yan kâğıdın kalınlığı 0,25 ve 0,42 mm arasında değişmekte olup pH'ı 5,32 ölçülmüştür. Kâğıtlar Avrupa kâğıdı olup; filigranlı ve aharlıdır.

KÂĞIT ÖZELLİKLERİ

Eserin metin kısmının tamamında kullanılan kâğıtların Doğu kâğıdı olduğu tespit edilmiştir. Kâğıtların tamamı aharlıdır ve hepsinin lif yönü sırtı diktir. Geniş süzgeç aralıkları net olarak görülememiştir. 173. varak referans olarak incelendiğinde sık süzgeç izlerinin 1cm'de 7 adet olduğu görülmüştür. Kâğıt kalınlığı 0,12 mm olup kâğıdın pH değeri 5,41'dir. Beş numaralı varak da diğer bir referans olarak incelendiğinde yine sık süzgeç izlerinin 1cm'de 7 adet olduğu görülmüştür. Bu sayfanın kâğıt kalınlığı 0,13 mm, pH değeri ise 5,28'dir.

DİKİŞ ve ŞİRAZE

Metin kısmının sırt ve kolon dikişinde pembe renkte aynı türde ibrişim kullanılmıştır. Sırt dikişi dört duraklı çapraz dikiş tekniği ile yapılmıştır. Bu dikiş eserin genelinde onarım bantları üzerinden yapılmıştır. Eserde gördüğümüz dört duraklı çapraz dikişin orijinal dikiş olmayıp onarım esnasında yapıldığı anlaşılmaktadır.

DİKİŞ ve ŞİRAZE

Baş şiraze

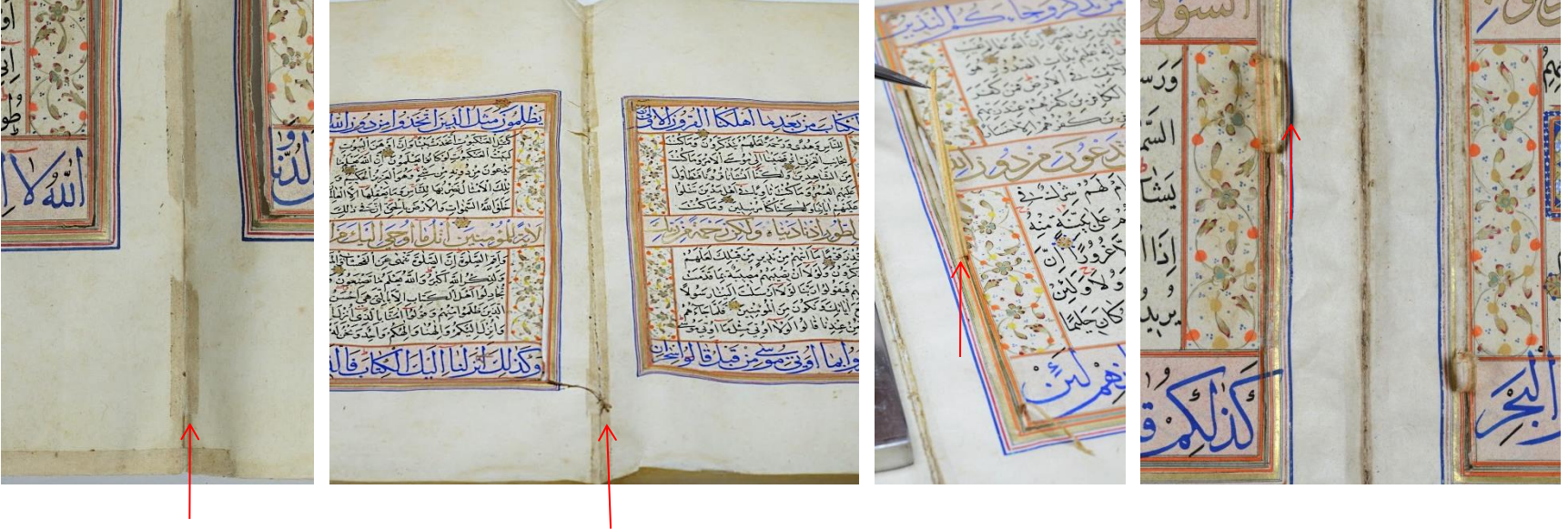

Etek şiraze

Eserin baş ve etek şirazeleri mevcuttur. Şirazeler pembe ve sarı ibrişim kullanılarak balık sırtı tekniğinde üç kolona bir atkı gelecek şekilde örülmüştür. Baş şiraze deri yastığıyla beraber ortadan ikiye ayrılmış durumdadır.

ESKİ ONARIMLAR - METİN

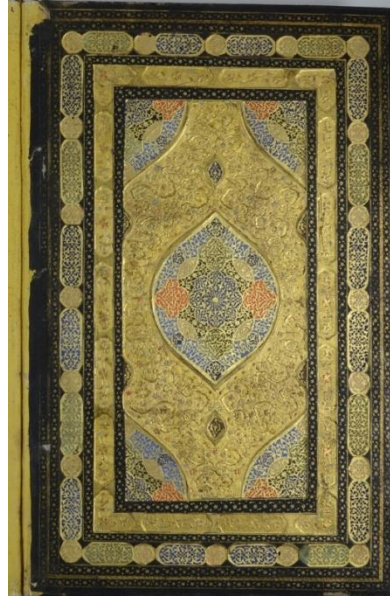

Eserin metin kısmında sayfaların kenar, dip ve cetvellerinde eski onarım esnasında kâğıt bantlar kullanılmıştır.

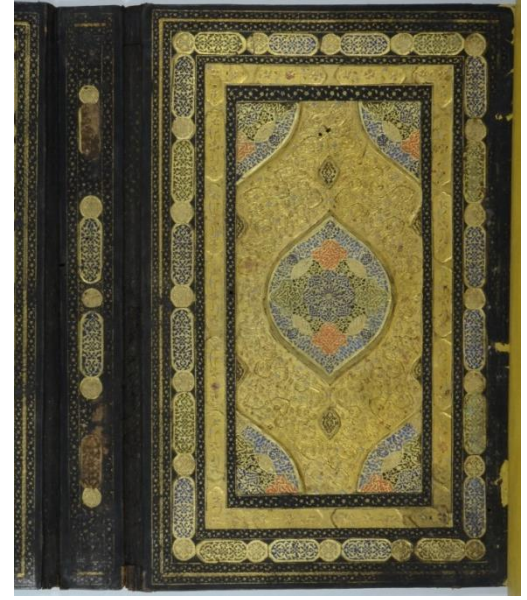
BOZULMALAR - CİLT

Arka kapak dış

Ön kapak iç

Arka kapak iç

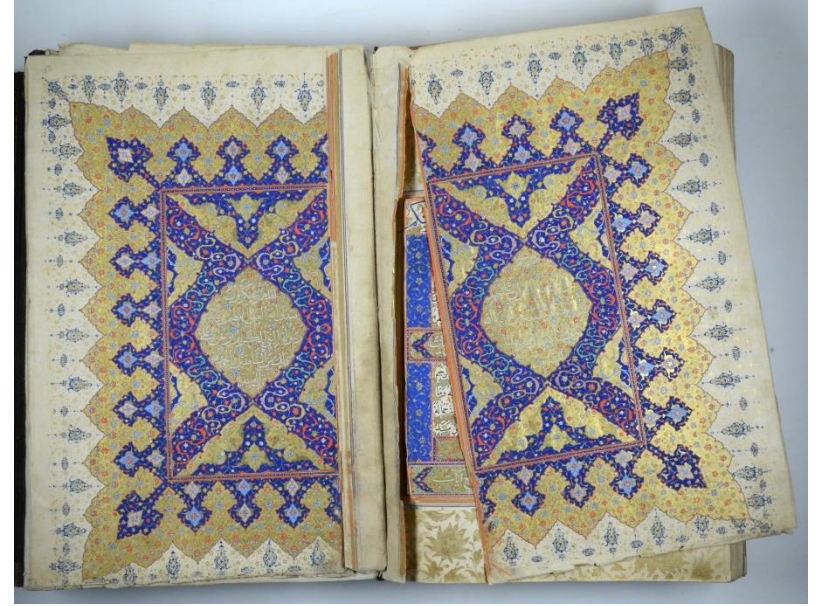
Eserin cildinde ,ön ve arka kapaklarda, deri yüzeyinde aşınma, soyulma, yırtılma ve böcek delikleri görülmüştür.

BOZULMALAR - CİLT

Eserin sırtında soyulma, aşınma, sertapta parça kayıpları, böcek galerileri, kapak kenarlarında böcek galerileri ve murakkalarda ayrılma görülmüştür.

BOZULMALAR - METİN

Eserde tespit edilen en önemli bozulma tüm varakların sırt kısımlarına çok yakın yerlerdeki cetvel kırıklarıdır.

BOZULMALAR - METİN

Metin kısmında böcek delikleri, dikiş ve kolon yerlerinde yırtıklar, parça kayıpları, lekeler, kıvrılma gibi bozulmalar da tespit edilmiştir. Ayrıca 103a sayfasında beş ve altıncı satırlarda Âraf Sûresi 51. ayette yanlışlık yapılmış; siyah mürekkeple ve altınla yazılmış harfler kazınarak siyah mürekkeple düzeltilmiştir.

ANALİZLER

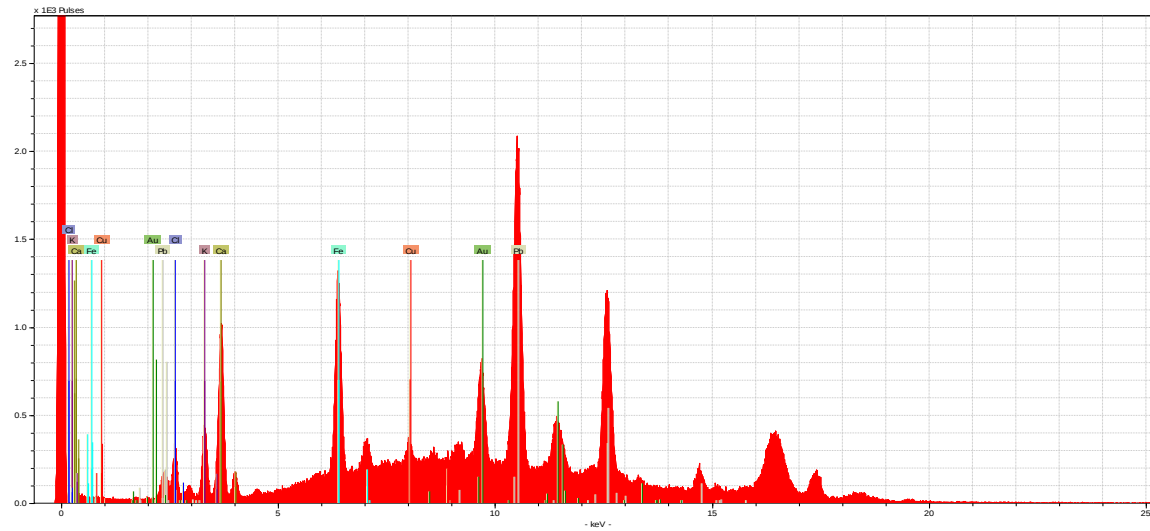
Analizler	Biyoloji	pH	XRF	Raman	Spot Test
Yapıldı	X	X	X		
Yapılmadı				X	X

ANALİZLER - BİYOLOJİ

Mikroorganizma tahribatı olan alanlardan birinden (136b) steril swab ile örnek alınmıştır. Steril Swab sıvı besiyerine inoküle edilmiştir. Sıvı besiyerinde 24 saat 27°C de inkübasyona bırakılmıştır. Steril şartlarda sıvı besiyeri içerisindeki swabla SDA (Saboraud Dextrose Agar) besiyerine inokülasyon gerçekleştirilmiştir. Petri 27°C'de 14 gün inkübasyona bırakılmıştır. İnkübe edilen besiyerindeki gelişmeler gözlenmiştir. İnkübasyon süresi sonrasında SDA besi ortamında gelişme görülmemiştir.

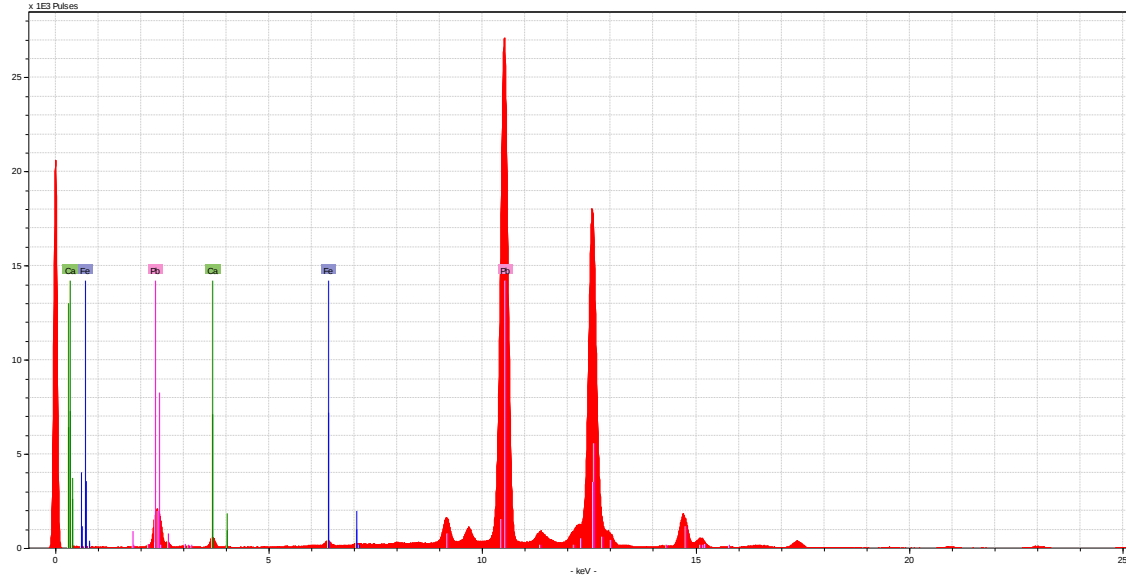
ANALİZLER - XRF

1b sayfası kâğıt XRF spektrumu

Eserin 1b sayfasının kâğıt kısmında majör element olarak Pb (kurşun), minör element olarak Ca (kalsiyum), Fe (demir), Au (altın) ile düşük sinyalde K (potasyum), Cl (klor) ve Cu (bakır) tespit edilmiştir.

ANALİZLER - XRF

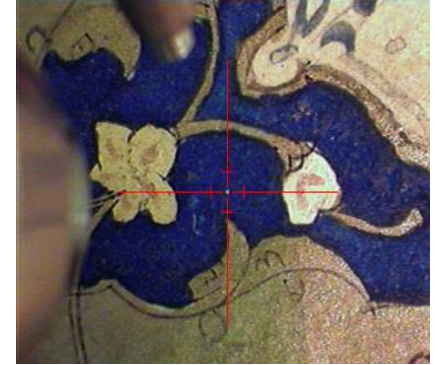
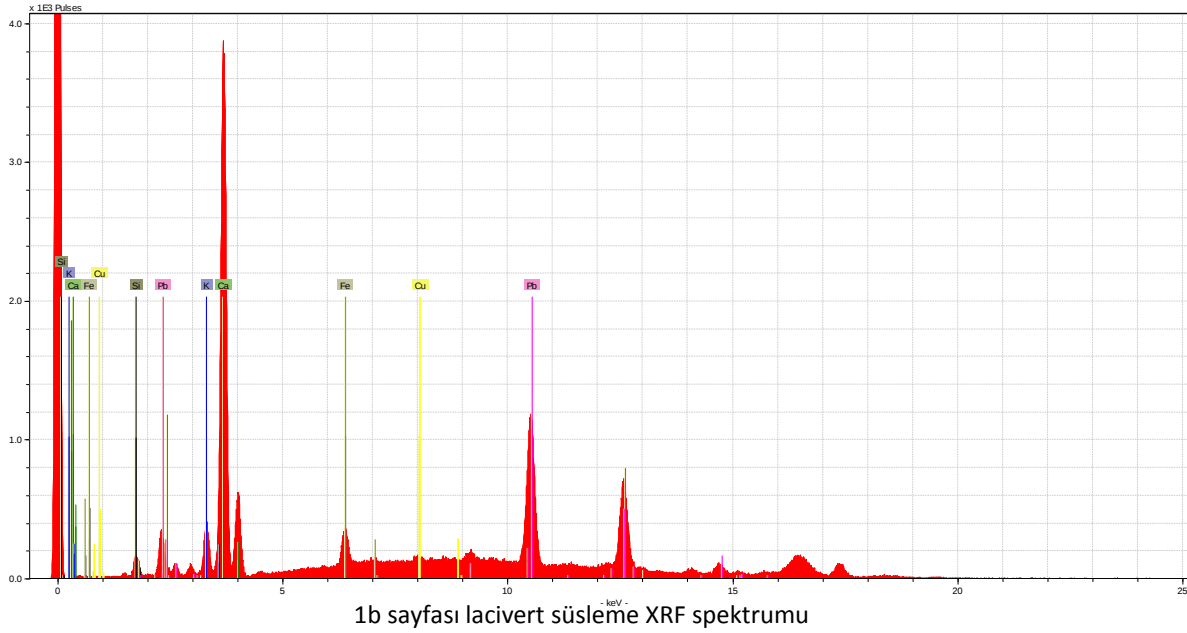
1b sayfası turuncu süsleme XRF spektrumu

1b sayfası turuncu süsleme
analiz noktası görüntüleme

1b sayfasında yer alan turuncu süslemede majör element olarak Pb (kurşun) ile düşük sinyalde Ca (kalsiyum) ve Fe (demir) tespit edilmiştir . Pb (kurşun) varlığından yola çıkarak turuncu süslemenin kırmızı kurşun ($Pb_3O_4 + PbO$) içeren kırmızı renkli minium pigmenti ile veya bunun kurşun beyazı (üstübeç: $2PbCO_3 \cdot Pb(OH)_2$) ile olan karışımıyla elde edildiği düşünülmüştür.

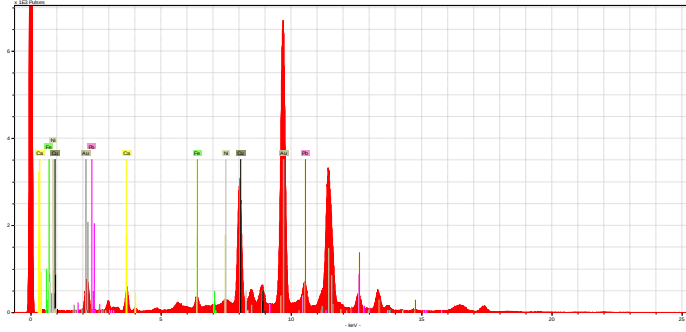
ANALİZLER - XRF

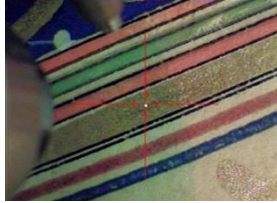
1b sayfası lacivert süsleme analiz noktası görüntüleme

1b sayfasında yer alan lacivert süslemede majör element olarak Ca (kalsiyum), minör element olarak Pb (kurşun) ile düşük sinyalde Si (silisyum), K (potasyum), Fe (demir) ile Cu (bakır) tespit edilmiştir. Mavi süslemelerin lapis lazuli (sülfür içeren sodyum alüminyum silikat) veya indigo ile hazırlanmış olma olasılığı vardır. Tespit edilen Si (silisyum) varlığı lapis lazuli ihtimalini güçlendirmektedir.

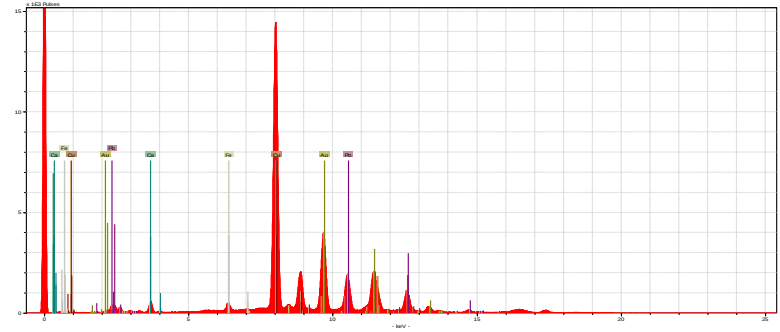
ANALİZLER - XRF

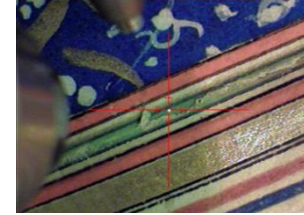
4a sayfası altın renkli cetvel XRF spektrumu

4a sayfası altın renkli cetvel analiz noktası görüntüsü

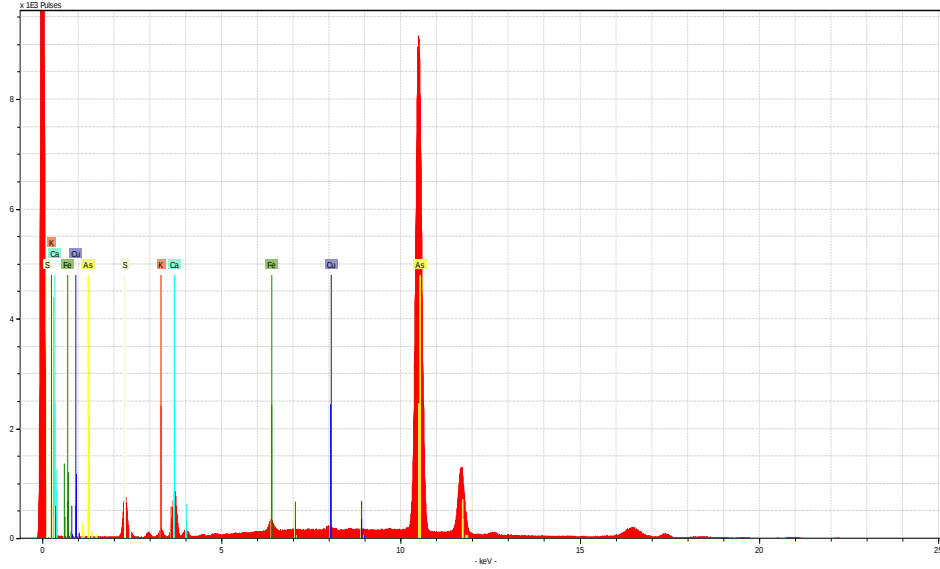
4a sayfası yeşil cetvel XRF spektrumu

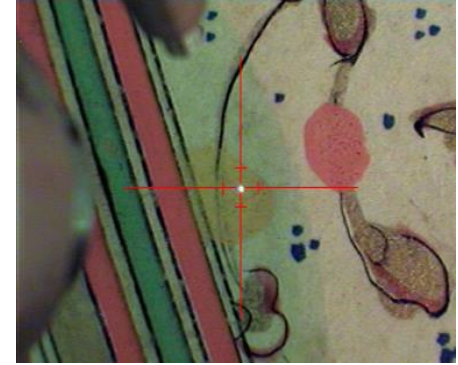
4a sayfası yeşil cetvel analiz noktası görüntüsü

4a sayfasında bulunan altın renkli cetvelde majör element olarak Au (altın), aynı sayfada yer alan yeşil renkli cetvelde majör element olarak Cu (bakır), minör element olarak ise Au (altın) tespit edilmiştir.

ANALİZLER - XRF

5a sayfası sarı süsleme Xrspektrumu

5a sayfası sarı süsleme analiz noktası görüntüsü

5a sayfasında bulunan sarı süslemede majör element olarak As (arsenik), minör element olarak S (kükürt) ve Ca (kalsiyum) ile düşük sinyalde K (potasyum), Fe (demir) ve Cu (bakır) tespit edilmiştir. Tespit edilen anahtar elementlere dayanarak sarı rengin, kimyasal formülü As_2S_3 olan orpiment veya As_4S_4 kimyasal formülüne sahip realgar pigmenti ile elde edildiği düşünülmüştür.

KONSERVASYON KARARLARI

Yazılı ve görsel belgelemesi tamamlanan eserin detaylı olarak durum değerlendirmesi yapılmış, aşağıdaki konservasyon işlemlerine karar verilmiştir.

- Eserin metin kısmının kalın olması ve bütün varaklarda bulunan cetvel kırıklarının sayfa diplerinde ve sırta çok yakın olması nedeniyle metin kısmı ile cildin birbirinden ayrılarak çalışılması,
- Eserde ki cetvel kırıkları için yeniden nemlendirilebilir Japon kâğıdı (5gr/m²) ile varakların a ve b yüzlerinden çift taraflı sağlamlaştırma yapılması,
- Önceki onarımlar esnasında cetvel kırıkları üzerine ve sırt kısımlarına uygulanmış olan ve esere zarar veren bantların uzaklaştırılması,
- Sırt tekstili kullanılamayacak durumda olduğu için yeni sırt tekstili kullanılması,
- Gerekli onarım ve tamamlamaları yapılan şirazelerin kullanılması

KONSERVASYON - METİN

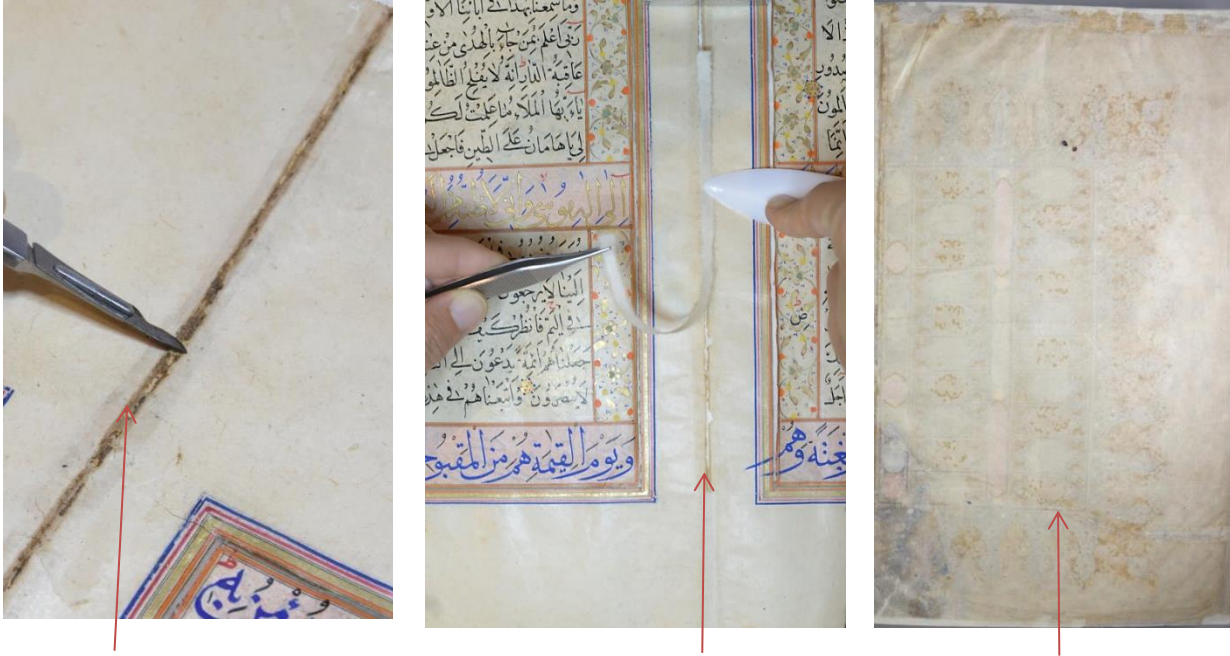
Eserin sırtı sağlam durumdadır; ancak cetvel kırıkları nedeniyle metin kısmı çok hassastır. Metin kısmı ve kapakları birbirinden ayırırken daha kontrollü hareket edilmesi amacıyla formalar iç taraftan tek tek mekanik olarak ayrılmıştır.

KONSERVASYON - METİN

Esere sünger silgi ile kuru temizlik yapılmıştır. Önceki onarımlar esnasında varakların sırt kısımlarına ve cetvel kırıkları üzerine uygulanan ve esere zarar vermiş olduğu tespit edilen kâğıt bantlar uzaklaştırılmıştır.

KONSERVASYON - METİN

Varakların sırt kısımlarındaki yapıştırıcı kalıntıları bistüri yardımıyla temizlenmiştir. Eserde parça kayıplarının olduğu tamamlama gerektiren yerlere Japon kâğıdıyla (Kawashi 825517 0,08mm 35gr/m²) tamamlama yapılmıştır. Süslemeli alanlardaki yırtıklara varağın boş yüzünden Japon kâğıdıyla (5gr/m²) müdahale edilmiştir.

KONSERVASYON - METİN

Metin kısmındaki bütün varakların sırtta yakın dip kısımlarında yer alan ve baş ve etek kısımlarına doğru genişlemiş olan cetvel kırıklarına nişasta ile hazırlanmış yeniden nemlendirilebilir Japon kâğıtları ($5\text{gr}/\text{m}^2$) cetvel kırıkları boyutunca kesilerek su ve alkol yardımıyla uygulanmıştır. Bu uygulama varakların a ve b yüzlerinden çift taraflı olarak yapılmıştır.

KONSERVASYON - METİN

Metin kısmı onarımları biten eserin formaları düzenlenerek sırt dikişi dört duraklı çapraz dikiş tekniğiyle %100 keten ip kullanılarak yapılmıştır.

KONSERVASYON - METİN

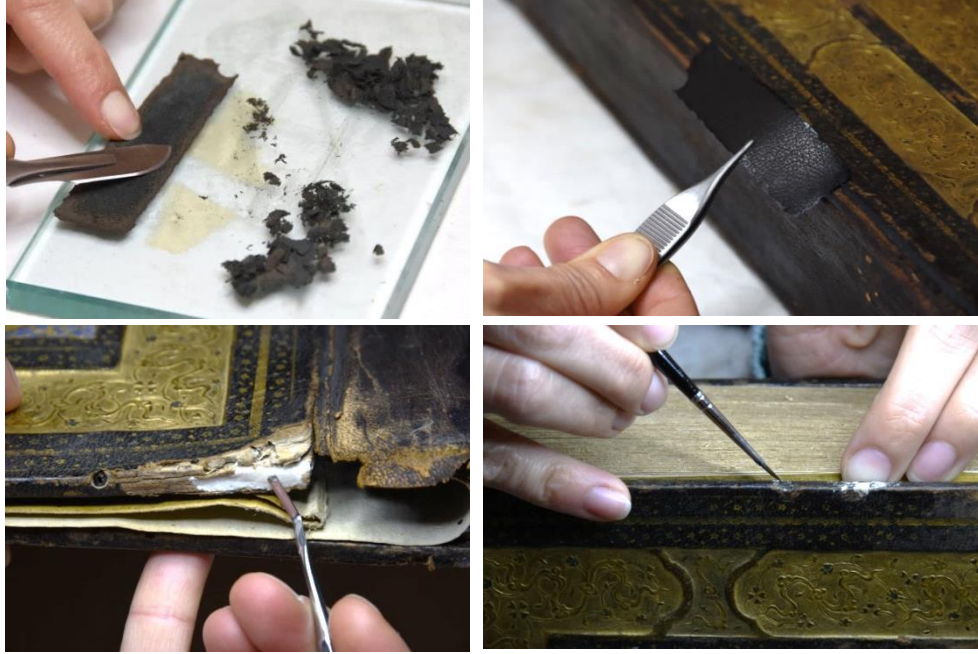
Eserin orijinal sırt tekstili mekanik olarak sırt derisinden ayrılmış ve ılık suda bekletilerek temizlenmiştir. Temizliği yapılan sırt tekstili esere küçük geldiğinden dolayı tekrar kullanılmamıştır. Eserin sırtına nişastayla yeni sırt tekstili yapıştırılmıştır. Kolon dikişleri %100 keten ip ile hazırlanan deri yastıklar üzerinden yapılmıştır.

KONSERVASYON - CİLT

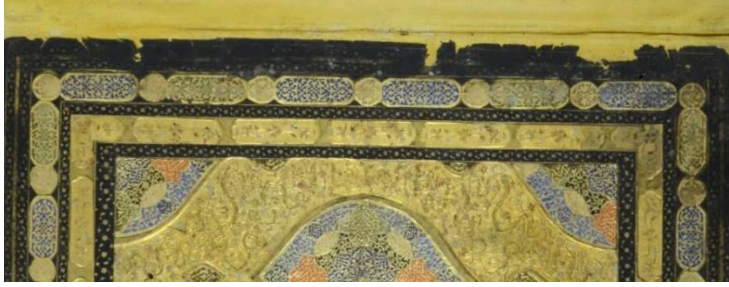
Cildin sırt kısmının metnin sırt kısmına dar geldiği görülmüştür. Cildin sırt kısmı iç tarafından Maroquin ile nemlendirilerek ağırlık altına alınmış ve metnin sırtına göre genişlemesi sağlanmıştır. Bu işlemin ardından %8 oranında hazırlanan nişasta yardımıyla cilt ve metin kısmı birleştirilmiştir. Tabakalarına ayrılan murakkalar %8'lik nişasta ile yapıştırılmıştır.

KONSERVASYON - CİLT

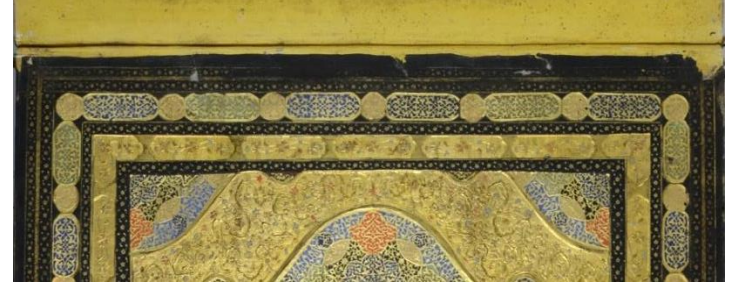

Ciltteki eksik kısımlar için cildin orijinal rengi referans alınarak metal kompleks anilin boyalarla keçi derisi renklendirilmiştir. Renklendirilen keçi derisi tıraşlanarak 1:5 oranında hazırlanmış olan nişasta yardımıyla tamamlama yapılmıştır. Cilt üzerindeki böcek galerileri selüloz tozu ve metil selüloz karışımıyla elde edilen dolgu malzemesiyle doldurulmuş ve sadece doldurulan kısımlara akrilik boya uygulanarak eserle renk bütünlüğü sağlanmıştır.

KONSERVASYON - CİLT

Arka kapak içi

Ön kapak içi

Arka kapak içi kağıt tamamlama

Ön kapak içi kağıt tamamlama

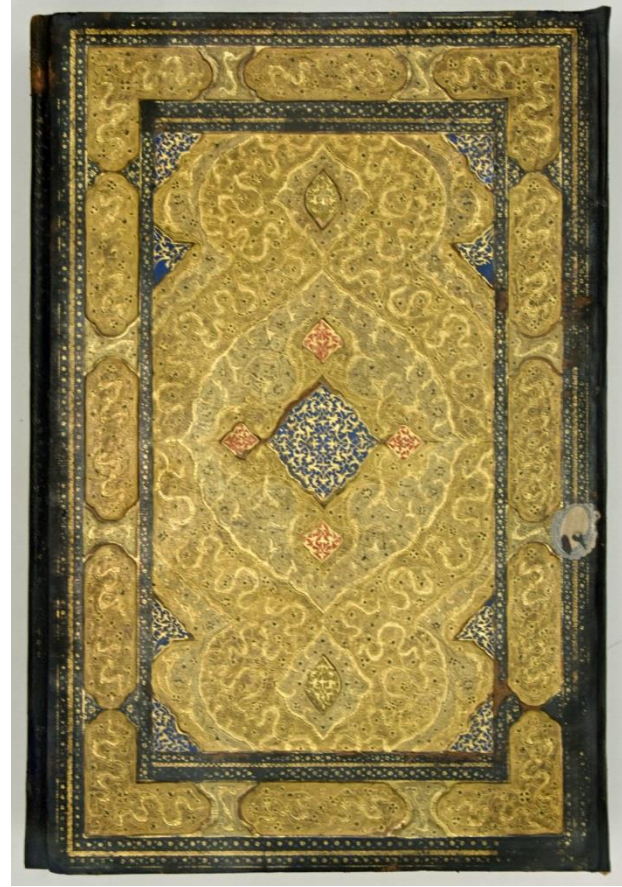
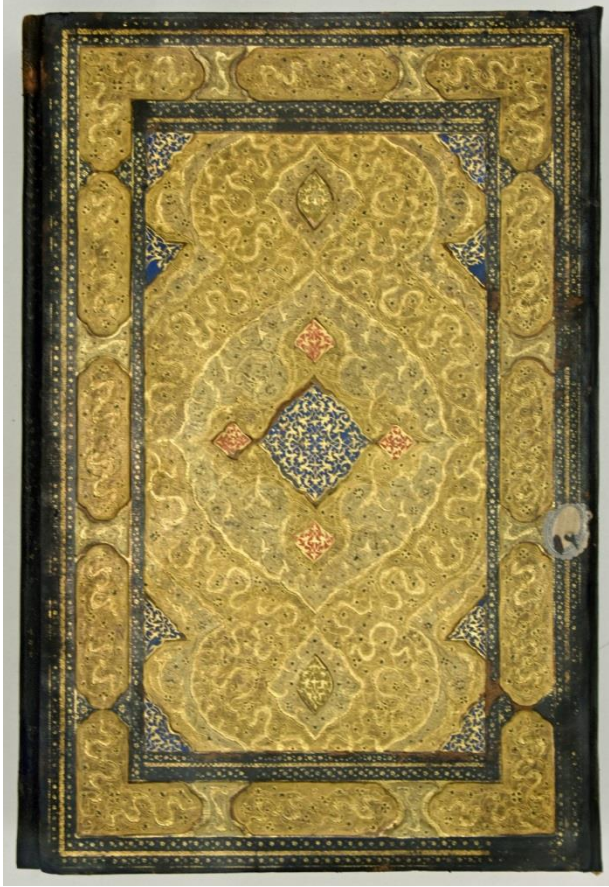
Ön ve arka kapak içlerinde süslemeli bölümlerin kenarlarını çevreleyen siyah deride parça kayıpları vardır. Burada kullanılmış olan deri çok incedir. Aynı inceliği daha kolay sağlayabilmek için uygun renklerde boyanan kâğıtlarla parça kaybı olan yerlere tamamlama yapılmıştır.

KONSERVASYON - CİLT

Eserin orijinal şirazeleri ılık suda bekletilmek suretiyle yıkanmıştır. Şirazelerden baş şiraze yastığıyla beraber ortadan ikiye ayrılmış durumdadır. Şirazelerin orijinal kolon ipleri forma aralarına ve sırt tekstiline nişasta yardımıyla yapıştırılarak yerleştirilmiştir. Baş ve etek şirazeler metin kısmına göre kısa kaldığından , orijinal renklerine uygun olacak şekilde balık sırtı tekniğinde örülerek tamamlanmıştır.

ÖNCESİ & SONRASI

Ön kapak

ÖNCESİ & SONRASI

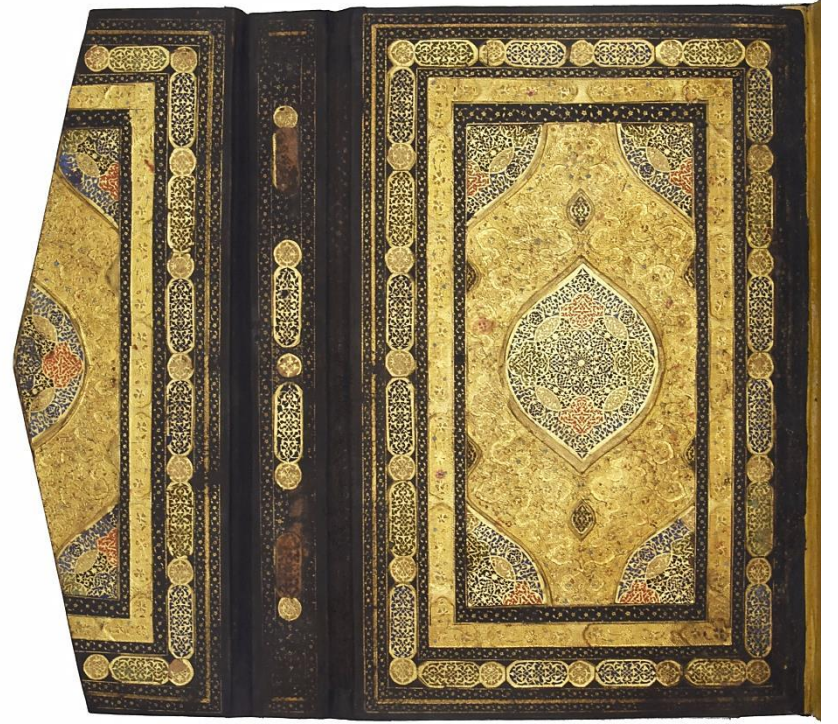
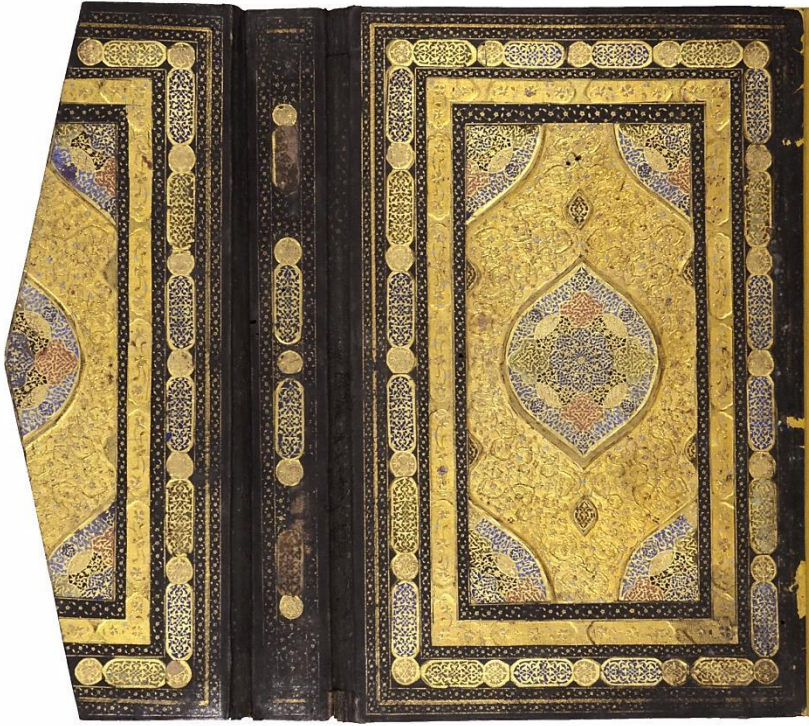
Ön kapak içi - Yan kâğıt

ÖNCESİ & SONRASI

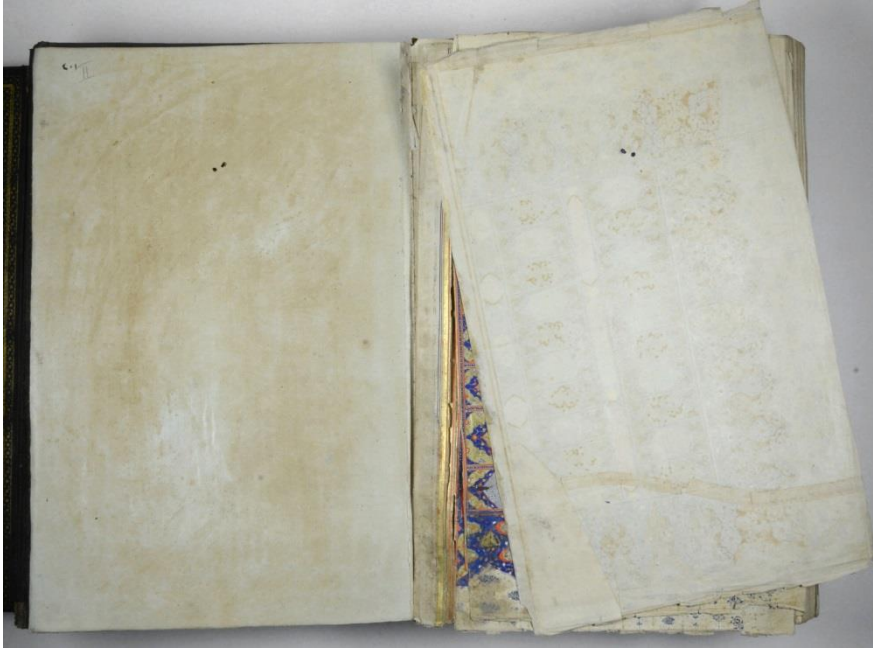
Arka kapak - Mıklep

ÖNCESİ & SONRASI

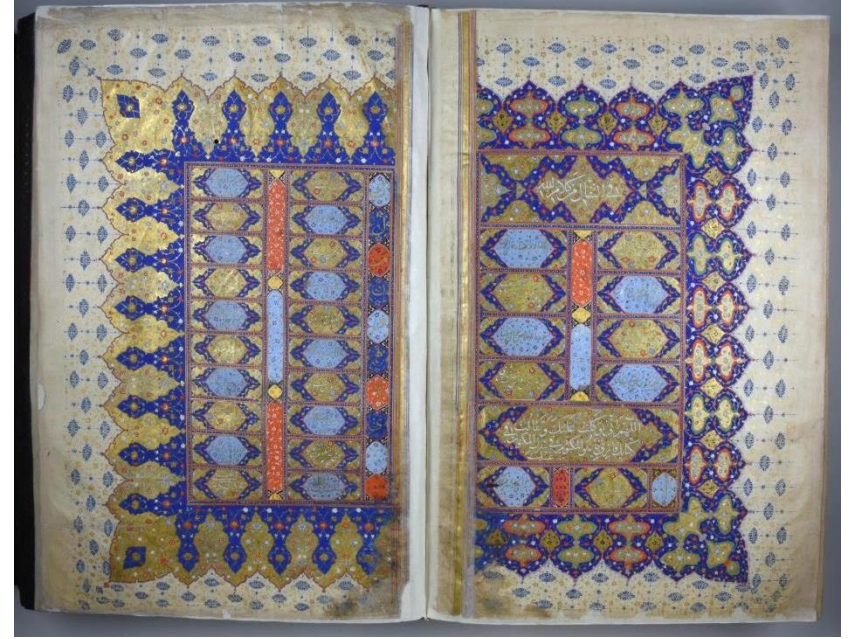
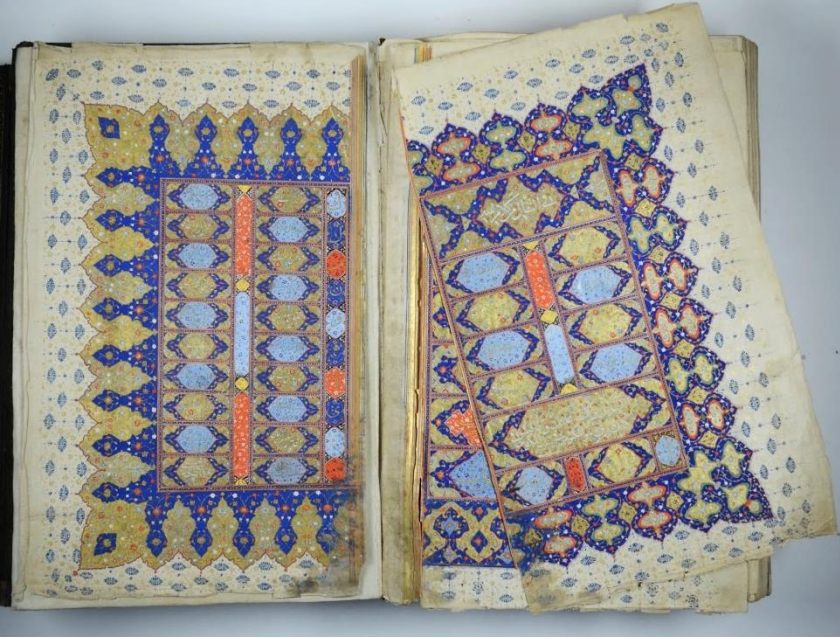
Arka kapak içi - Mıklep içi

ÖNCESİ & SONRASI

Metin Kısmı

ÖNCESİ & SONRASI

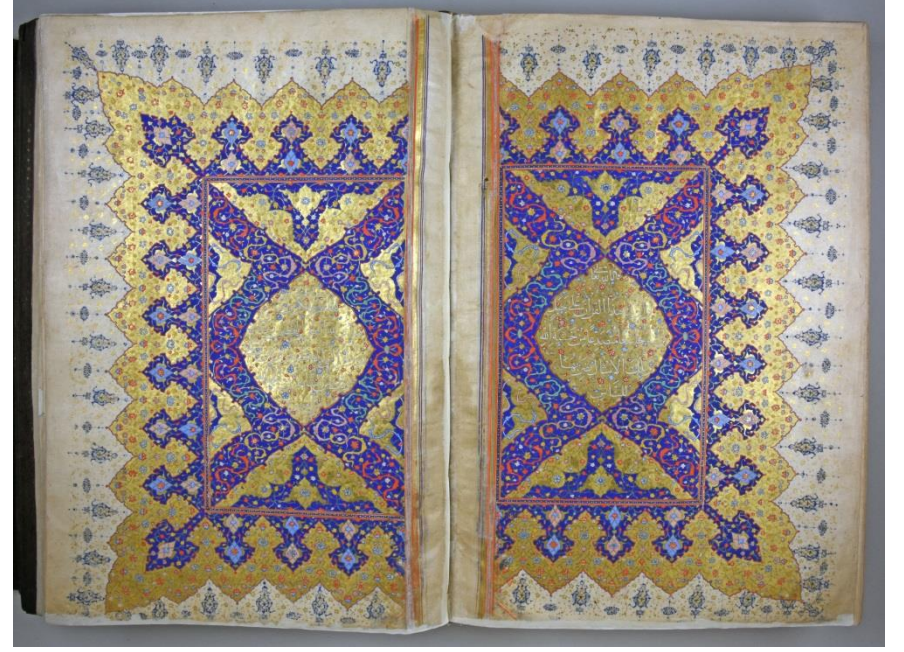
Metin Kısmı

ÖNCESİ & SONRASI

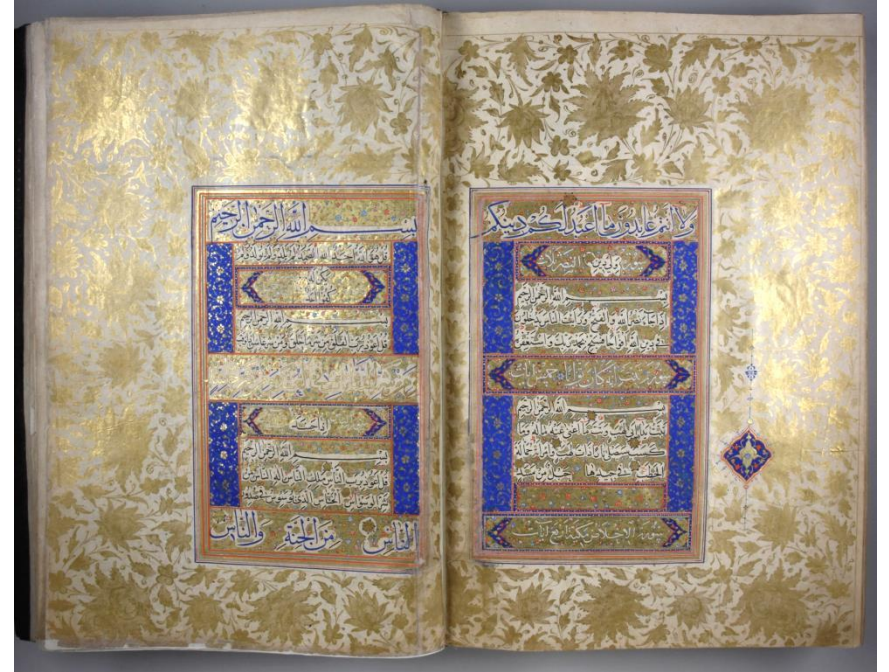
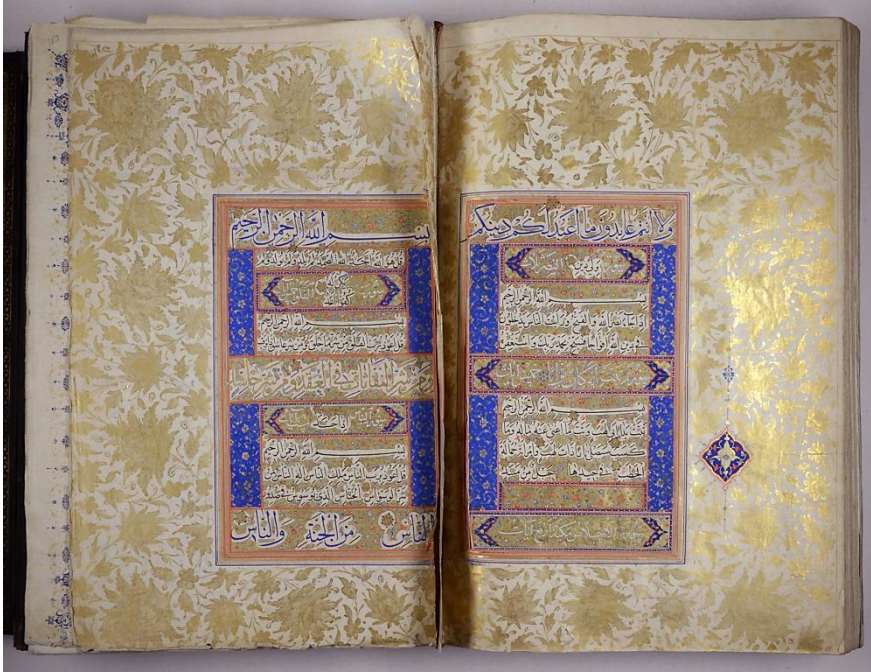
Metin Kısmı

ÖNCESİ & SONRASI

Metin Kısmı

ÖNCESİ & SONRASI

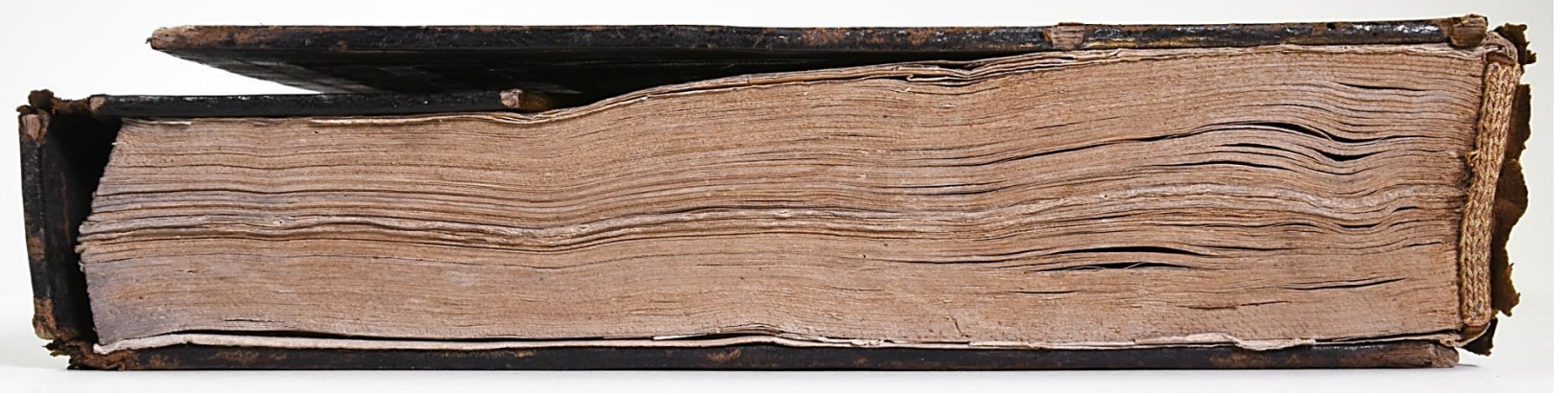
Metin Kısmı

ÖNCESİ & SONRASI

Baş

ÖNCESİ & SONRASI

Etek

ÖNCESİ & SONRASI

Sirt

ÖNCESİ & SONRASI

Ön kenar (Ağız)